

НАПІЙ БЕЗАЛКОГОЛЬНИЙ «ЛИПОВА ФАНТАЗІЯ».
ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ №81786

Кошова В.М.

Ліннік М.О.

Національний університет харчових технологій

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **81786** (13) **U**
(51) МПК (2013.01)
A23L 2/00

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2013 01091	(72) Винахідник(и): Кошова Валентина Миколаївна (UA), Ліннік Марія Олександрівна (UA)
(22) Дата подання заявки: 29.01.2013	(73) Власник(и): НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ, вул. Володимирська, 68, м. Київ-33, 01601 (UA)
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 10.07.2013	
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 10.07.2013, Бюл.№ 13	

(54) НАПІЙ БЕЗАЛКОГОЛЬНИЙ "ЛИПОВА ФАНТАЗІЯ"

(57) Реферат:

Напій безалкогольний містить воду, лимонну кислоту, аскорбінову кислоту, ароматизатор "Лимон", екстракт пажитника, екстракт липи, бензоат натрію, діоксид вуглецю, цукровий сироп.

UA 81786 U

Корисна модель належить до харчової промисловості, а саме до виробництва безалкогольних напоїв з додаванням нетрадиційної сировини та використанням натуральних рослинних екстрактів.

Відомий безалкогольний напій "Живчик дієтичний" (патент України № 41739 А, опубл. 5 17.09.2001, бюл. № 8), який містить фруктозу, аспартам, сік яблучний концентрований, ароматизатор, настойку ехінацеї пурпурової, кислоту лимонну, кислоту аскорбінову, бензоат натрію, діоксид вуглецю, підготовлену воду. Напій містить підвищену кількість вітаміну С за рахунок додавання аскорбінової кислоти, крім того, має імуностимулюючу та радіопротекторну дію, зумовлену наявністю біологічно активних речовин, рослинного походження, які містить настойка ехінацеї пурпурової.

До недоліків напою, вказаного вище, слід віднести негативний вплив на організм людини через використання у великій кількості як підсолоджувача - аспартаму, та вміст у ньому канцерогенних речовин.

В основу корисної моделі поставлена задача створення такої композиції інгредієнтів для безалкогольного напою шляхом використання натуральних рослинних екстрактів, яка б забезпечила одержання напою із підвищеними дегустаційними властивостями, які сприяють зміцненню імунітету, мають стимулюючу та тонізуючу дію на організм.

Поставлена задача вирішується тим, що напій безалкогольний "Липова фантазія" складається з суміші води, лимонної кислоти, аскорбінової кислоти, ароматизатора, рослинного екстракту, бензоату натрію, діоксиду вуглецю, згідно з формулою корисної моделі, як рослинний екстракт використовуються екстракти пажитника та липи, ароматизатор використовується "Лимон" та додатково використовують цукровий сироп, при такому співвідношенні інгредієнтів на 1 дм³ готового напою:

водний екстракт пажитника, см ³	150-200
цукровий сироп (67 % мас), см ³	75-80
екстракт липи (4 %-ий водний розчин), см ³	50-70
лимонна кислота (50 %-ий водний розчин), см ³	10-12
аскорбінова кислота (50 %-ий водний розчин), см ³	3-5

ароматизатор "Лимон", см ³	1-1,5
бензоат натрію, г	0,15-0,17
діоксид вуглецю, г	3-4
вода підготовлена, см ³	685-655.

Причинно-наслідковий зв'язок між запропонованими ознаками і очікуваним технічним результатом полягає в наступному.

Запропоноване використання у складі "Липової фантазії" екстрактів пажитника та липи сприяє створенню напою із функціональними профілактично-лікувальними властивостями, а також розширенню асортименту.

Пажитник та липа належать до лікарських рослин. У пажитнику (*Trigonella foenum-graecum* L.), а точніше у його насінні, містяться галактоманани, вільні амінокислоти, стероїдні сапоніни, алкалоїди, ефірні олії, вітаміни А, С, В і Р, каротини. Особливої уваги заслуговують три біологічно активні сполуки пажитника: стероїдні сапоніни (зокрема, діосгенін), галактоманани і 4-гідроксіізолейцин, які мають гемолітичну, гіпохолестеролемічну, протипухлинну, фунгіцидну, антимікробну, інсулінотропну та антидіабетичну дії. Застосовують пажитник як лікувальний засіб при лікуванні опіків, ран та абсцесів шкіри, респіраторних захворюваннях, для усунення м'язових болів, покращення апетиту, зменшення рівня вільних радикалів.

Квіти липи (*Tilia*) містять ефірну олію, запах якої обумовлюється наявністю спирту фарнезолу, глікозидигесперидин та тіліацин, сапоніни, дубильні речовини, каротин, аскорбінову кислоту, цукри; у листі - каротин, аскорбінова кислота, слизі, понад 12% вуглеводів. Липа володіє протизапальною, потогінною, заспокійливою, жарознижуючою дією. В медицині її застосовують при різних запальних захворюваннях органів дихання, як засіб від кашлю, при мігрені, грипі і ангіні, при шлунково-кишкових розладах, при застудах як жарознижуючий, а також як

бактерицидний засіб для полоскання ротової порожнини, обробки шкірних покривів.

Таким чином, вибір рецептурних компонентів розробленого безалкогольного напою "Липова фантазія" сприяє вирішенню поставленої задачі - створення функціонального напою із профілактично-лікувальними властивостями із цікавими та неповторними дегустаційними властивостями, завдяки смаковим та ароматичним якостям екстрактів.

Приготування безалкогольного напою "Липова фантазія" здійснюється за загальновідомою технологією.

Приклади отриманого продукту зазначені у таблиці 1.

З приведеної таблиці можна побачити, що напій найбільш гармонійний згідно з прикладами 2, 3, 4. Ці граничні межі компонентів і зазначені у формулі корисної моделі.

Технічний результат: запропоноване використання водного екстракту пажитника та екстракту липи сприяє розширенню асортименту готової продукції за рахунок нетрадиційної сировини, задовольняючи при цьому попит споживача на продукцію з оздоровчим ефектом. Отриманий безалкогольний напій має біологічно активні речовини вихідних компонентів, що робить його перспективним продуктом оздоровчого призначення, що сприятиме зміцненню здоров'я населення, підвищення захисних функцій організму.

Таблиця 1.

№ п/п	Складові на 1 дм ³ напою	Приклад 1	Приклад 2	Приклад 3	Приклад 4	Приклад 5
1	Екстракт пажитника, см ³	120	150	170	200	220
2	Цукровий сироп, см	80	75	75	75	80
3	Екстракт липи, см	80	70	60	50	40
4	Лимонна кислота, см	12	10	10	10	12
5	Аскорбінова кислота, см ³	3	5	5	5	3
6	Ароматизатор "Лимон", см	1,0	1,3	1,3	1,3	1,5
7	Бензоат натрію, г	0,15	0,15	0,15	0,15	0,17
8	Діоксид вуглецю, г	3	4	4	4	4
9	Водапідготовлен а, см ³	701	685	675	655	640
Висновок		Колір прозоро-солом'яний, ненасичений, смак розлагоджений	Колір жовтуватого-солом'яний, смакові якості достатні, гармонійні ініоти рослинних екстрактів	Колір жовтуватого-солом'яний, смакові якості достатні, гармонійні ініоти рослинних екстрактів	Колір жовтуватого-солом'яний, смакові якості достатні, гармонійні ініоти рослинних екстрактів	Колір жовто-янтарний із сильною опалесценцією, смакові якості розлагоджені, відчутні різкі тони рослинних екстрактів